

ПОРАДИ ЮРИСТА

КОМЕНТАРІ ПРАВНИКІВ, ПОЛІТОЛОГІВ, ЕКОНОМІСТІВ, ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ

**РОМАН БАБІЙ:
УКРАЇНЦІ МАЮТЬ ПОБАЧИТИ,
ЩО ПОКАРАННЯ ЗА ЗЛОЧИН
Є НЕВІДВОРОТНИМ** *Стор. 8-9*

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

**НАСКІЛЬКИ
РЕАЛЬНОЮ Є
ЯДЕРНА ЗАГРОЗА?**
Стор. 3

**ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД
СПЛАТИ ЗА
ЗЕМЛЮ**
Стор. 6

**ДОГЛЯД ЗА
ОСОБОЮ
ПОХИЛОГО ВІКУ**
Стор. 10

**ВІЙСЬКОВА
СЛУЖБА ЗА МІСЦЕМ
ПРОЖИВАННЯ**
Стор. 13

*Кожному
гарантується
право знати
свої права і
обов'язки*

Всеукраїнська інформаційно – правова газета

Виходить за підтримки Українського інституту політики
та ВГО «Правозахисна організація «Спільна Мета»

**ПЕРЕДПЛАТНИЙ
ІНДЕКС 49801**

Ст. 57
Конституції
України

ІСТОРІЇ ВІЙНИ

Нагадуємо нашим читачам, що на Інформаційно-правовому порталі «ПОРАДИ ЮРИСТА» (<https://porady.org.ua/>) започатковано рубрику «Історії війни», в якій ми публікуємо розповіді, а також фото/відео людей, що безпосередньо відчували на собі наслідки «руського міра».

Це історії тих, хто постраждав від російської агресії, хто втратив близьких, житло та опинився на межі виживання. Це історії тих, хто залишив цивільне життя та пішов захищати Батьківщину. Це історії тих, хто пройшов полон або вижив в окупації. Це історії міст та селищ, які були знищені рашистами.

Якщо ви чи ваші близькі або знайомі постраждали від російської агресії, якщо ваше житло зруйноване, якщо ви пішли у тероборону і захищаєте свою країну, надсилайте нам свою історію (розповідь, фото, відео) і ми опублікуємо її на нашому сайті.

Також ці історії ми надсилаємо нашим партнерам – європейським ЗМІ. Деякі матеріали за згодою з авторами надсилаємо до правоохоронних органів для фіксації злочинів російської федерації.

Електронна пошта для надсилання матеріалів:
porady_urista@ukr.net

РОЗМІЩЕННЯ РЕКЛАМИ

На сторінках газети Ви маєте можливість розмістити **рекламу, статті, інтерв'ю та інші матеріали суспільно-правового характеру.**

Також, пропонуємо розміщення матеріалів на **Інформаційно-правовому порталі ПОРАДИ ЮРИСТА** (<https://porady.org.ua>)

Вартість та умови розміщення дізнавайтесь за телефоном **(098) 507-28-77** або e-mail: porady_urista@ukr.net

ПОРАДИ ЮРИСТА

Всеукраїнська інформаційно-правова газета

Свідоцтво КВ 23224-13064ПР
від 22.03.2018р.

ТОВ «Редакція газети «ПОРАДИ ЮРИСТА»

Тел. редакції: (050) 692-13-30
e-mail: porady_urista@ukr.net

2023

Відповідальність за точність і достовірність інформації несе автор. За точність реклами – рекламодавці. За якість друку – друкарня. Редакція не завжди поділяє точку зору автора публікації. Редакція залишає за собою право редагувати матеріал. При використанні публікацій газети «Поради юриста» посилання на газету обов'язкове. Матеріали друкуються українською мовою.

Головний редактор Закутайло О. П.
Заст. Головного редактора Закутайло С. О.
Керівник проекту Бортнік Р. О.

www.porady.org.ua

Газета виходить 1 раз на місяць

Віддруковано в друкарні ФОП Паливода А.В.
03061, м. Київ, пр-т Відрадиний, 95/Е
тел/факс (044) 351-21-90 Зам. № 0783

НАСКОЛЬКИ РЕАЛЬНОЮ Є ЯДЕРНА ЗАГРОЗА?

Останнім часом в Україні, як і за кордоном, активно піднімають тему ядерної загрози.

Так, Президент США Д. Байден заявив, що президент РФ В. Путін реально може застосувати ядерну зброю. А сенатори -республіканець Ліндсі Грем та демократ Річард Блаументаль представили у Сенаті США двопартійний проєкт резолюції, в якій пропонують розцінювати застосування ядерної зброї в Україні Росією, Білоруссю або їхніми ставлениками як напад на НАТО. Що, своєю чергою, вимагатиме застосування статті 5 Північноатлантичного договору, тобто вступ НАТО у війну.

Тим часом в українській розвідці вважають, що особливої підвищення ризику ядерної загрози поки що немає. «Нічого особливо для окупантів на полі бою не змінилося б, а натомість застосування ядерної зброї призвело б до краху режиму Путіна і до його остаточної поразки, адже реакція світу була б просто божевіль-

ною» - сказав представник Головного управління розвідки А. Юсов.

Російські ЗМІ, д. медведєв, с. караганов та інші пропагандисти постійно говорять про можливість чи навіть необхідність застосування ядерної зброї проти України, Польщі, інших країн.

Але водночас Президент В. Зеленський заявив, що розвідка та Служба безпеки доповіли йому про плани РФ вчинити теракт на Запорізькій АЕС із викидом радіації. Начальник Головного управління розвідки К. Буданов також попередив, що росіяни посилюють мінування Запорізької АЕС.

І ризики дійсно суттєві. Адже підлив Каховської ГЕС загрожує й виникненню аварійної ситуації на Запорізькій АЕС у зв'язку з вичерпанням ресурсів для охолодження.

Приблизно в цей період може завершитись і український контрнаступ, а також

посилиться тиск світової спільноти на РФ та Україну щодо проведення мирних переговорів.

Все це може призвести до заморожування війни, або, навпаки, до її ескалації.

Адже до закінчення українського контрнаступу будь-які конструктивні переговори між Україною та РФ неможливі. Ситуація з мирними переговорами та ступінь можливих компромісів більшою мірою залежатиме від ситуації на фронті та просування українських військ.

В той же час дії звичайних збройних сил РФ на фронті фактично зайшли в глухий кут. І погрозами застосувати ядерну зброю російське керівництво намагається змусити українську сторону сісти за стіл переговорів та приймати висунуті умови.

Привертає увагу, що здійснюючи постачання зброї в Україну західні партнери «дозують»

її кількість. Робиться це переважно для того, щоб українські війська мали можливість вести оборону, але не могли завдати різкої поразки РФ. Оскільки в цьому випадку сильно зростають ризики застосування ядерної зброї РФ.

Загалом імовірність застосування РФ ядерної зброї на сьогоднішній день можна оцінити на рівні 20-25%. Причинами цього можуть бути військова поразка російської армії на території України (а ситуація на ЗАЕС може бути використана як провокація), або намагання залякати Україну та її союзників. Водночас, застосування ядерної зброї проти України, вірогідно, призведе до того, що у війну буде втягнуто багато держав і вона може стати світовою.

*Руслан Бортник,
директор Українського
Інституту політики*

НОВИНИ

УКРАЇНЦІ ЗМОЖУТЬ БЕЗОПЛАТНО ПРОЙТИ КУРСИ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Держава оплачуватиме курси вивчення англійської мови для українців це буде можливо через програму «Підтримка». Про це заявив прем'єр Денис Шмигаль і зазначив, що до Верховної Ради вже подано президентський законопроект про англійську як мову міжнародного спілкування. Вона стане обов'язковою в усій системі освіти. Держава оплачуватиме курси вивчення англійської мови через програму «Підтримка». Робитимемо все, щоб кожен українець мав можливість говорити англійською, — підкреслив прем'єр. Віцепрем'єр з інновацій, розвитку освіти, науки й технологій зазначив, що кожен українець матиме можливість безоплатно підвищити рівень володіння англійською. Окрім того, він додав, що англійська стане обов'язковою у всій системі освіти — від дитсадків до університетів, від дошкільнят до науковців. Держава підтримуватиме професійний розвиток освітян та бажання покращувати свої знання.

ВСТУП-2023: РОЗПОЧАЛАСЯ РЕЄСТРАЦІЯ ЕЛЕКТРОННИХ КАБІНЕТІВ АБИТУРІЄНТІВ

В Україні, 1 липня, розпочалася реєстрація електронних кабінетів вступників, через які надалі можна буде подати заяви до закладів вищої освіти. Про це пише Освіта.ua.

Для реєстрації кабінету необхідно зайти на сторінку системи подання заяв в електронній формі та вказати адресу електронної пошти, на яку надійде лист з посиланням для активації доступу до кабінету. Також потрібно внести дані сертифікату НМТ (або ЗНО) та свідоцтва про повну загальну середню освіту (атестата). Після активації до електронного кабінету необхідно ввести та завантажити інформацію про вступника: номер телефону, кольорове фото та фотокопію додатка до свідоцтва або атестата про повну загальну середню освіту. Цьогоріч заяви та документи від вступників розпочнуть приймати 19 липня, а закінчать - 31 липня. Вийняток є вищі військові навчальні заклади, заклади зі специфічними умовами навчання та військові навчальні підрозділи вищих.

ЦІНИ НА ЗЕМЛЮ РОСТУТЬ: В УРЯДІ НАЗВАЛИ ОБЛАСТІ З НАЙДОРОЖЧИМИ ГЕКТАРАМИ

Попри війну в Україні, за два роки з моменту запуску ринку землі вартість гектару зросла на 20%, до 39 тис. грн. Про це сказала заступниця міністра аграрної політики та продовольства України Людмила Шемелинець. «У 2021 році ми мали середню ціну 32 тисячі гривень за гектар, сьогодні ми маємо 39 тисяч – середня вартість по Україні. Є передові області, де вартість земельних ділянок значно вища. Івано-Франківська область – 74 тисячі гривень, Львівська та Київська – 56 тисяч, Полтавська, Тернопільська – 40 тисяч за гектар», – сказала вона. За словами заступниці міністра, від старту ринку землі в 2021 році, на сьогодні маємо близько 68 тисяч угод купівлі-продажу та 16 тисяч угод дарування земельних ділянок.

Із 470 тисяч гектарів 150 тисяч уже повернуто в обіг після розмінування. Власники замінованих земельних ділянок звільнені від оподаткування за них. Людмила Шемелинець вважає, що після війни земельні ділянки в Україні будуть більш інвестиційно привабливими. «Вартість земельних ділянок зростає і я впевнена, що буде зростати далі», – додала Шемелинець.

ЧАСТИНУ ПЕНСІОНЕРІВ ЗОВОВ'ЯЗАЛИ ПРОХОДИТИ ЩОРІЧНУ ІДЕНТИФІКАЦІЮ

Кабмін підтримав законопроект про порядок виплати пенсій переселенцям з тимчасово окупованих територій, а також українським біженцям за кордоном. Так, для громадян із ТОТ передбачено, що виплата української пенсії проводиться за умови неодержання пенсії від органів пенсійного забезпечення рф. Однак перевірити це неможливо. «Оскільки обмін інформацією між Україною та росією наразі неможливий, пропонується запровадити декларативний принцип. Повнолення та виплати пенсії будуть здійснюватися на підставі заяви, в якій особа повідомить про неодержання пенсії від рф», — уточнили у Мінреінтеграції. Водночас громадянам, які знайшли прихисток за кордоном, виплата пенсії буде здійснюватися на поточні рахунки, відкриті в українських банках. Саме цим пенсіонерам потрібно буде до 31 грудня кожного року проходити фізичну ідентифікацію. При цьому законопроектом передбачено, що ідентифікація може відбуватися віддалено за допомогою сервісу «Дія.Підпис» (Дія ID) в особистому електронному кабінеті на вебпорталі електронних послуг ПФУ, або ж шляхом посвідчення місця проживання консульською посадовою особою.

ЄДИНИЙ РЕЄСТР ЗБРОЇ: СКІЛЬКИ ЗА ТИЖДЕНЬ РОБОТИ ВИДАНО ДОЗВОЛІВ?

З 23 червня цього року в Україні запрацював Єдиний реєстр зброї. За тиждень дозвіл на зброю отримали 1243 громадян України. Про це в ефірі «Ми-України» заявив заступник Міністра внутрішніх справ України Леонід Тимченко. «Отримали дозволи – це коли людина надала повний пакет документів, пройшла перевірку співробітниками поліції, а саме підрозділом обігу зброї. Таких громадян станом на сьогодні 1243», – сказав Тимченко. Він додав, що у майбутньому за відпрацьованою процедурою дозвіл можна буде отримати менш ніж за добу.

В УКРАЇНІ СПРОСТИЛИ ПОРЯДОК ОТРИМАННЯ СУБСИДІЙ

Особа, яка бажає отримати субсидію від держави не зобов'язана збирати відповідні документи. Відтепер громадянину достатньо написати заяву на надання йому субсидії. В електронній формі звернення можна подати в онлайн-кабінеті на вебпорталі ПФУ, у мобільному застосунку ПФУ, на порталі «Дія». Далі ПФУ перевірить зазначену інформацію скориставшись держреєстром і базами даних (про сімейний стан, місце проживання, доходи, тощо). Також ПФУ самотужки перевірить домогосподарства на відповідність вимогам, передбаченим для призначення житлової субсидії, і самостійно сформує повну форму заяви та декларації по кожному домогосподарству. Для цього у ПФ є 10 днів, після чого буде ухвалено рішення про призначення та розмір житлової субсидії або про відмову.

СКАСУВАННЯ ПІЛЬГ ДЛЯ БІЗНЕСУ: ПОВЕРНЕННЯ ШТРАФІВ ТА ПЕРЕВІРОК

Парламент підтримав в цілому податковий законопроект № 8401, прийняття якого було умовою, передбаченою угодою з МВФ.

«За» проголосувало 239 нардепів, повідомив Ярослав Железняк.

Редакція до другого читання передбачає насупні зміни:

- з 01 серпня 2023 р. скасовується 2% єдиний податок.

Але законопроект врегулює перехід з 2% ЄП:

- платник 2% ЄП матиме право подати заяву про відмову від застосування 2% ЄП та вказати, на яку систему оподаткування він бажає перейти. Без подання такої заяви, а також якщо в заяві платник не вкаже бажану систему, платник 2% ЄП ав-

томатично переводитиметься на систему, на якій перебував до обрання 2% ЄП;

- новостворені суб'єкти господарювання, які з дня державної реєстрації обрали 2% ЄП, автоматично вважатимуться платниками ЄП третьої групи зі ставкою 5%;

- автоматичне відновлення прав і обов'язків платника ПДВ для тих суб'єктів, у кого реєстрація платником ПДВ була призупинена;

- надати платникам, які в 2023 р. перейшли з 2% ЄП на загальну систему, право перейти повторно в 2023 р. на спрощену систему за своїм вибором шляхом подання заяви. При цьому, в разі подання заяви до 01.09.2023 р., такий платник вважатиметься платником ЄП з 01.08.2023 р.

З 01 серпня частково скасовується чинний мораторій

на проведення перевірок для підакцизних товарів (алкоголь, тютюн, паливо), грального бізнесу та фінансових послуг.

Повертається з 01 жовтня відповідальність за порушення у сфері застосування РРО.

Але звільнення від фінансової відповідальності за порушення з РРО (окрім як під час торгівлі підакцизними товарами), якщо вони були вчинені на прифронтових територіях (у тому числі територіях можливих бойових дій);

Крім законопроектом також передбачено:

- «технічний борг» (який виник із 1 квітня 2022 року по 31 липня 2023 року в

електронному кабінеті) не враховувати під час визначення можливості платника продовжувати перебування на спрощеній системі;

- зберегти право добровільної сплати ЄП і ЄСВ для прифронтових територій (у тому числі територій можливих бойових дій);

- надати можливість ФОП-платникам ЄП без ПДВ вказувати в розрахункових документах назви товарів (послуг) за спрощеною формою.

Норма, щодо передачі юридичними особами товарів для сил оборони не потрібно затвердженого переліку КМУ.

Норми вступають в силу з 01 серпня, окрім тих дат, які зазначені вище.

ЯК ОБРАТИ БЕЗПЕЧНУ ДИТЯЧУ ІГРАШКУ: РОЗ'ЯСНЕННЯ ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБИ

Технічний регламент безпеки іграшок, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2018р. № 151 (із внесеними змінами), розроблений на основі Директиви 2009/48/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 18.06.2009 року про безпеку іграшок, встановлює вимоги до безпеки іграшок та їх обігу на території України.

Враховуючи норми вказаного Технічного регламенту, під час придбання іграшок, варто звертати увагу на низку чинників:

- іграшки для дітей повинні мати документи, що засвідчують їх безпеку та бути маркованими, містити відомості про саму іграшку, назву, артикул, вікове призначення, її виробника та імпортера із зазначенням адреси, торгової марки, моделі, номера партії тощо та обов'язково нанесеним в установленому порядку знаку відповідності технічним регламентам.

Також, іграшки повинні супроводжуватися інструкціями та інформацією щодо безпеки згідно з вимогами закону про порядок застосування мов.

Слід зазначити, що іграшки, у тому числі хімічні речовини, які вони містять, не повинні загрожувати безпеці чи здоров'ю користувачів, коли вони використовуються за призначенням або з урахуванням передбачуваної поведінки дітей.

Зокрема, ознаками небезпечної іграшки є різкий, неприємний запах та яскраве забарвлення.

Небезпечними можуть бути:

• ляльки, які містять надмірну кількість шкідливих речовин, що можуть завда-

ти шкоди здоров'ю дитини;

• іграшки з блоками живлення, оскільки батарейки містять загрозу хімічного впливу на дитину;

• для немовлят небезпечку несуть іграшки з дрібними деталями, які легко від'єднуються від іграшки.

Отже, даруючи щастя своїм дітям, не забувайте про безпеку, бо діти заслуговують найкращого. Безпека малюка — пріоритет у виборі іграшок.

*Обирайте
безпечні іграшки!*

ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД НАРАХУВАННЯ ТА СПЛАТИ ЗА ЗЕМЛЮ У 2022 ТА 2023 РОКАХ

Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану» від 15.03.2022 № 2120-IX Податковий кодекс України доповнено підпунктом 69.14 пункту 69 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу України, відповідно до якого:

69.14. Тимчасово, на період з 1 березня 2022 року по 31 грудня року, наступного за роком, у якому припинено або скасовано воєнний, надзвичайний стан, не нараховується та не сплачується плата за землю (земельний податок та орендна плата за земельні ділянки державної та комунальної власності) за земельні ділянки (земельні частки (паї), що розташовані на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії, або на територіях, тимчасово окупованих збройними формуваннями Російської Федерації, та перебувають у власності або користуванні, у тому числі на умовах оренди, фізичних або юридичних осіб, а також за земельні ділянки (земельні частки (паї), визначені обласними військовими адміністраціями як засмічені вибухонебезпечними предметами та/або на яких наявні фортифікаційні споруди.

Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих збройними формуваннями Російської Федерації, визначається Кабінетом Міністрів України.

Як у нас дуже часто буває, правову норму було прийнято, але відсутність зазна-

ченого переліку територій не давало змоги її реалізувати.

І ось, 6 грудня 2022 року Кабінет Міністрів України прийняв постанову № 1364 «Деякі питання формування переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією».

Пунктом 1 встановлено, що Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затверджується Міністерством з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій за формою згідно з додатком за погодженням з Міністерством оборони на підставі пропозицій відповідних обласних, Київської міської військових адміністрацій.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 06 грудня 2022 року № 1364 «Деякі питання формування переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією» наказом Міністерства з питань реінтеграції окупованих територій України від 22.12.2022 № 309 зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23 грудня 2022 р. за № 1668/39004 затверджено «Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією».

Водночас на офіційному сайті податкової служби України було розміщено повідомлення, у якому зазначається, що Державна податкова служба отримала роз'яснення Міністерства фінансів України, в якому зазначено, що Постановою №

1364 визначається механізм формування переліку територій, а не затверджується конкретний перелік таких територій.

Таким чином, реалізація норми підпункту 69.14 пункту 69 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Податкового Кодексу України фактично була заблокована.

6 травня 2023 року набув чинності Закон України від 11 квітня 2023 року № 3050-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо звільнення від сплати екологічного податку, плати за землю та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за знищене чи пошкоджене нерухоме майно», яким внесено зміни до підпункту 69.14 пункту 69 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу України та викладеного його у наступній редакції:

За період з 1 січня 2022 року до 31 грудня 2022 року не нараховується та не сплачується плата за землю (земельний податок та орендна плата за земельні ділянки державної та комунальної власності) за земельні ділянки (земельні частки (паї), що розташовані на територіях активних бойових дій або на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України, та перебувають у власності або користуванні, у тому числі на умовах оренди, фізичних осіб, та за період з 1 березня 2022 року до 31 грудня 2022 року – в частині земельних ділянок, що перебувають у власності або користуванні, у тому числі на умовах оренди, юридичних осіб та фізич-

них осіб – підприємців.

Починаючи з 1 січня 2023 року, за земельні ділянки (земельні частки (паї), що розташовані на територіях активних бойових дій або на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України, які включені до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією (Перелік), плата за землю (земельний податок та орендна плата за земельні ділянки державної та комунальної власності) не нараховується та не сплачується за період з першого числа місяця, в якому було визначено щодо відповідних територій дату початку активних бойових дій або тимчасової окупації, до останнього числа місяця, в якому було завершено активні бойові дії або тимчасова окупація на відповідній території.

Дати початку та завершення активних бойових дій або тимчасової окупації визначаються відповідно до даних Переліку, який визначається у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку.

Зміни до Закону набули чинності, й поставало питання, чи «визнає» ці норми Державна податкова служба України.

18 травня 2023 року Пресслужба Державної податкової служби України опублікувало свій коментар відповідно до якого розумінні Закону № 3050 постанова № 1364 може вважатися такою, що встановила порядок визначення Переліку територій.

Для цілей справляння плати за землю у 2022 році наказ № 309 застосовується у частині наявності певної території у Переліку територій, затвердженого наказом № 309 у чинній редакції (зі змінами). Дати початку та завершення активних бойових дій або тимчасової окупації не враховуються.

Дати початку та завершення активних бойових дій або тимчасової окупації у 2023 році визначаються відповідно до даних Переліку територій, затвердженого наказом № 309 у чинній редакції (зі змінами).

Також Державна податкова служба України звернула увагу, що Наказом №

309 у розділі I затверджені території можливих бойових дій (частина перша) та території активних бойових дій (частина друга), у розділі II затверджені тимчасово окуповані російською федерацією території України.

Отже, для цілей справляння плати за землю відповідно до п.п. 69.14 п. 69 п. 69 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу застосовується тільки перелік територій активних бойових дій (частина друга розділу I) та тимчасово окупованих російською федерацією (розділ II)

Також Закон № 3050 визначає особливості оподаткування платою за землю

(земельний податок та/або орендна плата) за земельні ділянки, які: перебувають у консервації; забруднені вибухонебезпечними предметами, непридатні для використання у зв'язку з потенційною загрозою їх забруднення вибухонебезпечними предметами, про що ми підготуємо окремий матеріал.

Таким чином сподіваємось, що в питанні нарахування та сплати плати за землю (земельний податок та орендна плата за земельні ділянки державної та комунальної власності) за земельні ділянки (земельні частки (паї), що розташовані на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії, або на територі-

ях, тимчасово окупованих збройними формуваннями Російської Федерації, та перебувають у власності або користуванні поставлена крапка.

Щодо податкових зобов'язань з плати за землю, задекларованих до набрання чинності Законом № 3050, то Законом визначається можливість уточнення податкових зобов'язань з плати за землю, задекларованих до набрання чинності Законом № 3050, шляхом подання уточнюючих розрахунків до раніше поданих податкових декларацій по платі за землю за 2022 рік та 2023 рік.

ProВласність

ДО 100% ВІД СЕРЕДНЬОЇ ЗАРПЛАТИ: ВІД ЧОГО ЗАЛЕЖИТЬ РОЗМІР ЛІКАРНЯНИХ?

Розмір виплат із тимчасової непрацездатності залежить не тільки від зарплати, а й страхового стажу.

Як повідомляє «Хвиля», це передбачено Законом України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування».

Залежно від стажу лікарняні виплачують у таких розмірах:

- 50% середньої заробітної плати (доходу) – застрахованим особам зі стажем до 3 років, а також працівникам, які перебували на самоізоляції через Covid-19 незалежно від стажу.

- 60% середньої заробітної плати (доходу) – застрахованим особам зі стажем від 3 до 5 років;

- 70% середньої заробітної плати (доходу) – застрахованим особам із стажем від 5 до 8 років;

- 100% середньої заробітної плати (доходу) - застрахованим особам зі стажем понад вісім років.

Крім того, на 100% середньої зарплати можуть розраховувати:

- постраждали від Чорнобильської катастрофи категорій 1-3;

- один із батьків або особа, яка їх замінює та доглядає хвору дитину віком до 14 років, яка постраждала від Чорнобильської катастрофи;

- ветерани війни, постраждалі учасники Революції Гідності та члени сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, члени сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць

України;

- жертви нацистських переслідувань (Закон України «Про жертви нацистських переслідувань» від 23.03.2000 р. № 1584);

- донорам, які мають право на пільгу, передбачену ст. 20 Закону України «Про безпеку та

якість донорської крові та компонентів крові» від 30.09.2020 р. № 931;

- медичні працівники, які перебували на самоізоляції через COVID-19.

ТЕМА НОМЕРА

«Поради юриста» обговорили з Романом Бабійем, народним депутатом України, як сьогодні відбувається судова реформа.

Роман Бабій є членом профільного комітету Верховної Ради з питань правової політики. Політик похвалився проміжними успіхами судової реформи, розповів, коли буде впроваджено дистанційне правосуддя. Також обговорили висновки Венеційської комісії щодо закону про олігархів проти якого голосував нардеп Бабій. Чи варто повертати до воєнну ставку ПДВ на пальне з 1 липня та чому президент має ветувати закон №5655 про містобудування - докладніше читайте в інтерв'ю.

Геннадій Кірія: Останні 13 років в Україні перманентно відбувається судова реформа. На якому етапі вона сьогодні?

Роман Бабій: Зараз практично завершений черговий активний етап реформи — формування Вищої ради правосуддя та Вищої кваліфікаційної комісії суддів за новими правилами. Але крім реформування підходів до формування цих органів судова реформа передбачає також добір до Конституційного суду, удосконалення процесуальних кодексів та добору рядових суддів, цифровізацію. Це купа напрямків, і по кожному з них ще багато роботи.

Навіть під час війни маємо хоча б поступово рухатися в напрямку вдосконалення судової системи. Як зрозуміти, що судова реформа успішна? Є певні суспільні маркери, які свідчать, що суспільство задоволене результатами реформ. Стосовно судової реформи — українці мають побачити, що покарання за злочин (зокрема, за корупцію) є невідворотним

РОМАН БАБІЙ: УКРАЇНЦІ МАЮТЬ ПОБАЧИТИ, ЩО ПОКАРАННЯ ЗА ЗЛОЧИН Є НЕВІДВОРОТНИМ

ОДНИМ З КЛЮЧОВИХ ЗАПИТІВ У СУСПІЛЬСТВІ Є ВИМОГА РЕФОРМУВАТИ СУДОВУ СИСТЕМУ ТА ВПЕВНЕНІСТЬ У СПРАВЕДЛИВОМУ ПРАВОСУДДІ.

і вибірковості в його призначенні немає. Другий маркер — якість судових послуг. Вони мають бути швидкими, комфортними та справедливими.

Геннадій Кірія: Коли відбудеться відновлення повноцінної роботи реформованого складу ВРП та ВККС?

Роман Бабій: Саме формування ВККС є одним з ключових маркерів нашого руху до Євросоюзу. І Вища рада правосуддя, і Вища кваліфікаційна комісія вже формально реформовані. Їх члени призначені за новими правилами: за участю і з правом вирішального голосу міжнародних експертів, тому цю проблему можна вважати вирішеною.

Однак свідчення успішності цих реформ — це повноцінна робота ВРП та ВККС. І як на мене, говорити про повноцінність зараз передчасно. Є ряд проблем. ВККС не працювала більше ніж три з половиною роки. Уявіть, скільки за цей час накопичилось не вирішених питань.

Чому так сталося? «Закон про перезавантаження ВККС» прийняли у 2019 році, одразу після цього Вищу кваліфікаційну комісію терміново ліквідували, через недостатню довіру до людей, які в ній в той час працювали. Мав швидко відбутися конкурс і призначення нових членів ВККС, але отримали рішення Конституційного Суду, яке проведення цього

конкурсу унеможливило.

Можливо, й не варто було рубати з плеча, треба було подумати, яким чином забезпечити безперервність роботи та виконання необхідних повноважень, врахувавши фактор КСУ. Однак обрали інший шлях, який виявився неочікувано довгим — поки узгодили з міжнародними партнерами правила для добору членів ВРП, імплемтували їх, потім така ж процедура відбулася із законодавством щодо ВККС, після цього — процедура перевірки та нового конкурсу по ВРП... А потім почалося повномасштабне вторгнення. Через звільнення членів ВРП якраз перед його початком ця структура майже рік була неповноважною. Все це в сукупності і призвело до трьох з половиною років фактичної відсутності в Україні ВККС.

У роботі ВРП є свої проблеми. Одна з найважливіших її функцій — дисциплінарна, коли вони притягують суддів до відповідальності. Зараз вони її виконувати не можуть, бо не сформована служба дисциплінарних інспекторів. Парламент працює над вирішенням цієї проблематики. Є законопроект, який тимчасово надає можливість ВРП здійснювати дисциплінарні провадження без дисциплінарних інспекторів, доки ця служба не буде створена. Одночасно напрацьовано зміни до правил набору інспекторів, щоб до їх складу потрапили дійсно про-

фесійні люди. Але в цій частині ще йде дискусія з нашими міжнародними партнерами.

Геннадій Кірія: Як відбувається реформування КСУ - прийняття з/п про конституційну процедуру та реформування порядку добору суддів КСУ?

Роман Бабій: Тут є два напрямки. Перший і головний — удосконалення процедури, яку будуть проходити кандидати перш ніж стати суддями. Це ще один із маркерів для наших європейських партнерів і обов'язкова умова для членства в Євросоюзі.

Процедуру добору суддів вже змінили. Парламент створив спеціальну комісію — Дорадчу групу експертів, яка має пропускати кандидатів через своє сито і визначати, хто з них гідний, а хто ні. Потім Президент, Верховна Рада чи 3'їзд суддів обиратимуть з них суддю Конституційного Суду.

Ця група експертів складається з шести осіб — 3-х міжнародників та 3-х від українських органів. Венеційська комісія рекомендувала ввести в цю групу додатково сьомого члена-міжнародника, щоб збільшити вплив міжнародних експертів на прийняття рішень.

→

У Раді наразі зареєстрований законопроект №9322, в якому за великою мірою вже враховані висновки Венеційської комісії. Згідно з його положеннями, без згоди 2-х міжнародних експертів дорадча група експертів не може прийняти жодного рішення. В той же час якщо група експертів визначить, що по будь-якому із критеріїв (добросовісності чи професійності) кандидат не проходить, він припиняє свою участь у конкурсі. Плануємо розглянути його на одному з найближчих засідань.

Друга складова формування КСУ — прийняття законопроекту про конституційну процедуру. Він готовий до другого читання, але через велику кількість правок на нього треба в залі витратити дуже багато часу. Він є дуже важливим, бо зараз процедура розгляду справ в Конституційному Суді відбувається на підставі актів, які встановлює сам Конституційний Суд. Дехто критикує цю процедуру, говорять про її непрозорість, проте, що вона зручна виключно для Конституційного Суду. Законопроект №4533 покликаний змінити цю ситуацію.

Геннадій Кірія: Невід’ємним елементом успішної судової реформи є дистанційне правосуддя. Як швидко воно може бути запроваджено і які виклики стоять перед його впровадженням?

Роман Бабій: Я палкий прихильник дистанційного правосуддя. Окремі елементи його ми вже маємо зараз — це відеоконференції за допомогою власних технічних засобів, коли учасник процесу може зі свого телефону чи ноутбуку, зі зручного місця взяти участь в судовому засіданні і не витрачати час на дорогу та очікування. Ми впровадили це у зв’язку з очевидними викликами.

Нещодавно Кабмін ска-

сував ковідні обмеження, введені в законодавство. Щоб зберегти для українців можливості дистанційного правосуддя під час війни, я зареєстрував законопроект №8358, що регулює особливості провадження в умовах воєнного часу в цивільному процесі, в адміністративному, і в господарському. Він також розширює можливості розгляду справ в письмовому провадженні. Ви не йдете до суду, не чекаєте в залі, навіть не берете участь у відеоконференції. Судовий процес йде без вашої участі і ви з судом обмінюєтесь доказами дистанційно у письмовому режимі. Письмове впровадження не є обов’язковою опцією, це лише можливість, право. Суд не зможе примусити вас перейти в письмове провадження без вашої згоди.

Все це є дуже важливим під час війни. Мільйони українців, рятуючись від обстрілів та окупації, виїхали з місць постійного проживання або за кордон. Система дистанційного правосуддя гарантує їм доступ до української судової системи з будь-якого місця. І ще не варто забувати про фізичну безпеку учасників судового процесу.

Все це важливі елементи реформування судової системи, які роблять судову послугу для українців більш зручною та в принципі доступною в цей складний час.

Геннадій Кірія: Венеційська комісія негативно оцінила закон про олігархів, який президент Зеленський подавав, як велику перемогу. Як прокоментуєте висновки ВК?

Роман Бабій: Я та мої колеги з депутатського об’єднання «Розумна політика» не підтримали цей документ під час голосування. Ми висловили свої зауваження, синхронні з сьогоденною позицією Венецій-

ської комісії. На її думку, цей законопроект не відповідає європейським демократичним стандартам, містить небезпеку узурпації і наділення РНБО невластивими повноваженнями, розширює повноваження Президента, виключний перелік яких зазначений в Конституції.

На жаль, ми втратили час, коли прийняли цей закон і “заспокоїлися” — треба було розробити правильні інструменти для цивілізованої, демократичної боротьби з олігархами. Зокрема, вдосконалити антимонопольне та антикорупційне законодавство, ухвалити закон про лобізм.

Геннадій Кірія: МФО «Розумна політика» бореться за повернення виплат для військових. Провладні депутати називають це популізмом. Чи можливо дійсно повернути надбавки військовим на, які вони заслуговують?

Роман Бабій: «Розумна політика» виступила тригером цього повернення, коли зареєструвала законопроект №8312, присвячений поверненню виплат військовим. Його довго не виносили на розгляд до зали всупереч регламентним нормам, потім все таки підтримали аналогічну правку авторства “Розумної політики”, одразу після прийняття підписання законопроекту з цією правкою заблокували, але наші ключові пропозиції вдалося запровадити у вигляді правок до законопроекту №9342.

Ці всі події змусили парламент консолідуватися і напрацювати законопроект, який би відновлював військовослужбовцям виплати мінімум у 30 тис. грн та врегульовував ряд інших питань. У середу цей законопроект прийняли у другому читанні.

Щодо популізму. Коли депутати розглядали бюджет на 2023 рік, жодних аргументів, що нам не вистачить грошей на виплати військовим, в залі не звучало, хоча ці виплати

тоді були зафіксовані на рівні рішень Кабміну. Дивно, коли попри відсутність грошей і популізм, Міноборони купує яйця по 17 гривень. Військові мають отримувати гідну винагороду за те, що вони ризикують життям, втрачають здоров’я і захищають нас з вами.

Геннадій Кірія: Чи на часі зараз повертати довоєнну ставку ПДВ на пальне з 1 липня?

Роман Бабій: Я вважаю, що ні. Збільшення довоєнної ставки призведе до збільшення доходів до бюджету, але водночас воно призведе до подорожчання пального, це в свою чергу вплине на вартість багатьох речей і вдарить по кишенях українців. На моє переконання, влада має максимально полегшити для українців складну ситуацію, в яку вони потрапили у зв’язку з широкомасштабним вторгненням. Тим більш що західні партнери забезпечують нам дуже потужну фінансову підтримку.

Геннадій Кірія: Чи будуть депутати від МФО «Розумна політика» голосувати за №5655 про містобудівну діяльність?

Роман Бабій: Цей законопроект вже проголосований і переданий на підпис Президенту. Я разом з колегами з «Розумної політики» його не підтримав, оскільки він містить дуже багато корупційних моментів. Експерти вважають, що цей документ «вигідний забудовникам». В одній із нещодавніх резолюцій Європарламенту був заклик до Президента не підписувати цей законопроект. Можливо, саме тому він його досі не підписав і не факт, що підпише.

Геннадій Кірія спеціально для «Поради юриста».

ОФОРМЛЕННЯ ДОГЛЯДУ ЗА ОСОБОЮ ПОХИЛОГО ВІКУ

Відповідно до Закону України «Про соціальні послуги» від 17.01.2019 № 2671-VIII соціальні послуги – дії, спрямовані на профілактику складних життєвих обставин, подолання таких обставин або мінімізацію їх негативних наслідків для осіб/сімей, які в них перебувають. Особі або сім'ї можуть надаватися одна або одночасно декілька соціальних послуг. Порядок організації надання соціальних послуг затверджується Кабінетом Міністрів України.

Постійний догляд – це форма догляду за особами з різними фізичними або психічними обмеженнями, що вимагає постійної присутності доглядача для надання необхідної допомоги та підтримки. Доглядачем офіційно може вважатися лише та особа, яка отримує компенсацію за надання соціальних послуг з догляду на непрофесійній основі.

Однією з категорій осіб, які мають право на отримання послуг з догляду, є громадяни похилого віку з когнітивними порушеннями. Механізм оформлення постійного догляду (призначення компенсації за догляд) над такими особами встановлений Порядком подання та оформлення документів, призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 вересня 2020 р. № 859 «Деякі питання призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі».

Перед тим, як розпочати процедуру оформлення постійного догляду, особа по-

хилого віку має звернутися до сімейного лікаря та за його направленням пройти лікарську консультативну комісію (ЛКК) для встановлення необхідності у постійному сторонньому догляді. Далі особі, яка бажає здійснювати догляд на непрофесійній основі та відповідно отримувати за дані послуги грошову компенсацію, необхідно звернутися до центру надання адміністративних послуг (ЦНАП) з такими документами:

- заява про згоду надавати соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі;
- заява про згоду отримувати соціальні послуги;
- паспорт громадянина України або інший документ, що посвідчує особу;
- висновок лікарської комісії медичного закладу щодо потреби в догляді громадян похилого віку внаслідок когнітивних порушень за формою, затвердженою МОЗ;
- декларація про доходи та майновий стан (заповнюється на підставі довідок про доходи кожного члена сім'ї);
- довідка щодо реєстрації місця проживання.

ЦНАП, що приймає заяви про згоду надавати соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі та про згоду отримувати соціальні послуги з необхідним пакетом документів, реєструє такі заяви і не пізніше ніж наступного робочого дня засобами телекомунікаційного, зокрема електронного, зв'язку, надсилає сформовану особову справу фізичної особи, яка надає соціальні послуги (у тому числі електронну), відповідному уповноваженому органу для прийняття рішення.

Уповноважений орган протягом двох робочих днів

після отримання відповідних заяв при наявності всіх необхідних документів здійснює комплексне визначення ступеня індивідуальних потреб особи, яка потребує надання соціальних послуг. За результатами комплексного визначення ступеня індивідуальних потреб особи, яка потребує надання соціальних послуг, уповноваженим органом готується висновок про призначення чи непризначення особи постійним доглядачем.

Зверніть увагу, що на отримання компенсації за надання соціальних послуг з догляду на непрофесійній основі впливає середньомісячний сукупний фізичний дохід особи, яка має намір здійснювати догляд.

Відповідно до статті 13 Закону України «Про соціальні послуги» розмір компенсації за догляд фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності на непрофесійній основі, незалежно від кількості осіб, за якими здійснюється догляд, розраховується як різниця між прожитковим мінімумом на одну особу в розрахунку на місяць, встановленим законом на 1 січня календарного року, в якому надаються соціальні послуги, та середньомісячним сукупним доходом фізичної особи – надавача соціальної послуги за один квартал, який передує місяцю, що є попереднім до місяця звернення із заявою про згоду надавати соціальні послуги.

Середньомісячний сукупний дохід фізичної особи визначається шляхом автоматизованого обміну наявними даними між інформаційно-телекомунікаційними системами органів влади, підприємств, установ, організацій та обчислюється шляхом

ділення середньомісячного сукупного доходу її сім'ї на кількість членів сім'ї, які включаються до її складу.

Обов'язковою умовою є спільне проживання надавача та отримувача послуги з догляду – пов'язаність спільним побутом, взаємними правами та обов'язками. Для підтвердження факту спільного проживання фахівці уповноваженого органу складають акт про проведення обстеження сім'ї. Якщо особа, яка бажає надавати соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі, має інше зареєстроване місце проживання, ніж отримувач послуг, то обстеження сім'ї для встановлення факту догляду є обов'язковим. Таким чином, якщо актом не підтверджується факт спільного проживання – це підстава для відмови в оформленні догляду та призначенні компенсації.

Відповідно до пункту 9 частини першої статті 11 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 № 1058-IV з останніми змінами загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню підлягають, зокрема, непрацюючі працездатні особи, які здійснюють догляд за особою з інвалідністю I групи або за особою, яка досягла пенсійного віку та за висновком закладу охорони здоров'я потребує постійного стороннього догляду, якщо такі непрацюючі працездатні особи отримують допомогу, надбавку або компенсацію відповідно до законодавства.

СОЦІАЛЬНІ ПІЛЬГИ: ХТО МАЄ ПРАВО НА 50% ЗНИЖКУ НА ОПЛАТУ КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ

Найбільш вразливі категорії населення в Україні мають право на пільги на оплату житлово-комунальних послуг. В Пенсійному фонді України нагадали, що багатодітні сім'ї мають право на пільги з оплати ЖКП (стаття 13 Закону України «Про охорону дитинства»).

Родинам, які виховують трьох і більше дітей, надається 50-відсоткова знижка:

- на оплату житла в межах норм, передбачених законодавством (21 кв. метр загальної площі житла на кожного члена сім'ї, який постійно проживає в жиллому приміщенні (будинку), та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю);
- на користування комунальними послугами (газопостачання, електропостачання та інші послуги) та на вартість скрапленого балонного газу для побутових потреб (в межах норм та соціальних нормативів, визначених Кабінетом Міністрів України);
- на вартість палива (у разі якщо відповідні будинки не мають центрального опалення).

Пільги надаються багатодітним сім'ям незалежно від виду житла та форми власності на нього. Призначається пільга на 12 місяців з місяця, коли таке право виникає.

Зазначена пільга може бути надана за умови, що розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї за попередні шість місяців, виходячи з розрахунку на одного члена сім'ї, не перевищує розміру доходу, який дає право на отримання податкової соціальної пільги (у 2023 році це 3760 грн).

Які документи треба подати на отримання пільги?

Документом, що підтверджує право багатодітної сім'ї на отримання пільги, є відповідне посвідчення. На його підставі багатодіт-

паливі (у разі оформлення пільги на придбання твердо-го палива і скрапленого газу).

У разі звернення за наданням пільги не за зареєстрованим, а за фактичним місцем проживання, до заяви додаються документи,

адміністративних послуг;

- поштою, на адресу органу Фонду;
- online – через вебпортал електронних послуг Пенсійного фонду України, мобільний застосунок Пенсійний фонд чи через портал «Дія».

на родина включається до Єдиного державного автоматизованого реєстру осіб, які мають право на пільги.

Багатодітним сім'ям, інформація про яких є в Реєстрі, пільга з оплати житлово-комунальних послуг оформляється на підставі:

- заяви про надання пільги на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого палива і скрапленого газу;
- декларації про доходи сім'ї пільговика;
- довідки про наявність у житловому приміщенні пічного опалення та / або кухонного вогнища на твердому

що підтверджують факт проживання пільговика та членів його сім'ї за фактичною адресою (довідка про взяття на облік внутрішню переміщеної особи, договір оренди житла тощо).

Подати необхідні документи до Фонду можна в один із способів:

- особисто, звернувшись до обраного сервісного центру Пенсійного фонду України або до уповноважених посадових осіб виконавчого органу сільської, селищної, міської ради відповідних територіальних громад, центрів надання

Також, пенсіонери, які проживають у сільській місцевості мають можливість не платити за комунальні послуги, або ж отримати пільги на них. Їх можуть отримати пенсіонери, які працювали медиками, фармацевтами, бібліотекарями, працівниками із захисту рослин у сільській місцевості та селищах міського типу.

ПЕНСІЯ У ЗВ'ЯЗКУ ЗІ ВТРАТОЮ ГОДУВАЛЬНИКА: ХТО МАЄ ПРАВО НА ОТРИМАННЯ?

Попри економічні труднощі та війну, громадяни України продовжують отримувати пенсію. Особи, які втратили годувальника, також мають право на виплати.

Про умови нарахування розповіли в Пенсійному фонді України.

«Пенсія у зв'язку зі втратою годувальника відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» призначається непрацездатним членам сім'ї померлого годувальника, які були на його утриманні, якщо годувальник на день смерті набув необхідний страховий стаж тривалістю від 1 до 15 років в залежності від віку годувальника на час смерті», — вказують у ПФУ.

Значається, що дітям пенсія у зв'язку зі втратою годувальника призначається незалежно від того, чи були вони на утриманні годуваль-

ника. Якщо у сім'ї є двоє і більше дітей, то вони отримуватимуть 100% розміру пенсії за віком померлого годувальника.

«Якщо щомісячний розмір пенсійних виплат не сягає на трьох і більше членів сім'ї — 150% прожиткового мінімуму, встановленого законом для осіб, які втратили працездатність, таким особам надається щомісячна державна допомога до пенсії у сумі, якої не вистачає до вказаних розмірів (постанова Кабінету Міністрів від 26.03.2008 № 256 «Деякі питання пенсійного забезпечення громадян»)), — додають у Пенсійному фонді.

Тобто щомісячний розмір пенсійної виплати на трьох дітей повинен бути не менше 3 139,50 гривень (2093 гривень x 150%, де 2093 — розмір прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність).

ЯК РОЗРАХУВАТИ РОЗМІР МАЙБУТНЬОЇ ПЕНСІЇ В УКРАЇНІ: ІНСТРУКЦІЯ

Українці, які хочуть дізнатися про розмір майбутньої пенсії, можуть зробити це самостійно. Весь розрахунок відбувається в онлайн-режимі без звернення до органів Пенсійного фонду.

Для цього необхідно зайти на портал Пенсійного фонду та авторизуватись. Після цього потрібно слід відкрити спеціальний калькулятор.

Пенсійний калькулятор — як користуватися?

- Авторизуватися в Особистому кабінеті на сайті Пенсійного фонду потрібно за допомогою кваліфікованого електронного підпису або системи інтегрованої ідентифікації GOV ID або Дія.Підпис.

- Вибрати алгоритм розрахунку пенсії — як за введеними даними, так і з огляду на стаж, набутий на дату настання пенсійного віку.

- Актуалізувати дані трудової діяльності — додати періоди трудової діяльності із визначенням заробітної плати та відредагувати суми щомісячного заробітку (якщо це необхідно).

- Здійснити розрахунок пенсії, натиснувши на кнопку «Зберегти та розрахувати».

- Пенсійний калькулятор сформує протокол із зазначенням усіх складових обчислення: помісячний розрахунок заробітної плати та страхового стажу, індивідуальні коефіцієнти тощо.

зберігаються в особистому кабінеті користувача на веб-порталі електронних послуг Пенсійного фонду та доступні для перегляду у будь-який час. Кількість запитів на розрахунок пенсії у разі зміни персональних даних не обмежена.

Від чого залежить майбутня пенсія?

В Україні розмір пенсії залежить від страхового стажу та зарплати людини. В 2023 році, щоб вийти на пенсію у 60 років, потрібно мати не менше 30 років страхового стажу. По суті, щоб дізнатися про майбутній розмір пенсійної виплати, потрібно приблизне співвідношення своєї зарплати до середньої помножити на стаж, 1% і на середню зарплату за три минулі роки.

Тобто щоб розрахувати на пристойну пенсію, потрібно мати повний стаж і офіційно працювати. Без офіційного оформлення претендувати на гідну виплату не вийде. Крім того, що вища «біла» зарплата, то краще — офіційна «мінімалка» тут мало допоможе.

Вимоги до стажу в Україні підвищують щороку. В результаті до 2028 року, щоб вийти на заслужений відпочинок у 60 років, потрібно буде мати 35 років стажу.

*За матеріалами
«Обозреватель»*

Результати попереднього розрахунку розміру пенсії

ЯК ЗНИЖЕННЯ ПРИЗОВНОГО ВІКУ ВІДОБРАЗИТЬСЯ НА МОБІЛІЗАЦІЇ?

Юнаки в 17 років під час приписки до призовних дільниць в Територіальних центрах комплектації та соціальної підтримки отримують статус призovníка та відповідне, приписне посвідчення.

Призовник підлягає призову на строкову військову службу. Після демобілізації зі строкової військової служби він стає військовозобов'язаним. Так само військовозобов'язаним стають випускники військових кафедр закладів вищої освіти.

Не всі призovníки проходять військову службу або закінчують військові кафедри. Причини можуть бути різні - навчання у вишах без військових кафедр, стан здоров'я, сімейні обставини, що дають право на відстрочку.

Чим відрізняється статус призovníка від статусу військовозобов'язаного

За словами адвоката Валерія Єфремова, законодавство в сфері військовообов'язку, мобілізаційної підготовки та мобілізації не містить норму призову чоловіків з категорії призovníків на військову службу за загальною мобілізацією, яка була оголошена з початком повномасштабного вторгнення. Тобто мобілізувати призovníка не можуть, лише військовозобов'язаного.

Призову підлягають лише військовозобов'язані, про що зазначено як в законі, так і в указі президента України про загальну мобілізацію. Навіть під час воєнного стану при-

зовники можуть бути призвані виключно на строкову службу, або потрапити до війська шляхом укладання контракту.

Коли призovníк ставав військовозобов'язаним згідно з попередньою нормою закону.

Якщо призovníк не проходив строкову військову службу, то при досягненні граничного віку, а це було 27 років, він ставав військовозобов'язаним. При досягненні 27 років призovníк повинен був з'явитися до Територіального центру комплектації та соціальної підтримки, пройти військову лікарську комісію та отримати новий військово-обліковий документ - тимчасове посвідчення

військовозобов'язаного.

Що змінилося з ухваленням законопроекту № 9281?

Зі зниженням граничного віку чоловіки у віці від 25 до 27 років, які не проходили військову службу набувають статусу військовозобов'язаних. Тобто при досягненні 25 років чоловіки повинні з'явитися до Територіальних центрів комплектації та соціальної підтримки для заміни посвідчень про приписку на тимчасові посвідчення. Без тимчасового посвідчення ця категорія чоловіків не може працювати, вступити до навчального закладу, змінити місце проживання. І найголовніше, згідно з законом чоловіки віком від 25 років можуть бути мобілізованими.

ПРОХОДЖЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ

Частина мобілізованих українців належить до категорій, які мають право служити у Збройних Силах України за місцем проживання. Тож ті, про кого буде йтися далі, можуть написати відповідний рапорт.

Однак, часто трапляється така ситуація, що, маючи підстави для служби за місцем проживання, людина стикається зі штучними ускладненнями. У такому випадку не варто опускати руки та вважати, що досягнути справедливості буде неможливо.

Юрист Адвокатського бюро «Приходько та партнери» Лобунько Михайло, роз'яснив деталі цього питання.

Яка правова норма регулює це питання?

Тут нам потрібно звертатися до Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізаційний обов'язок». У ст.23 цього нормативно-правового акту йдеться про те, що проходити службу за місцем проживання можуть наступні категорії осіб:

- особи, які утримують 3 та більше неповнолітніх дітей;
- особи, які виховують неповнолітню дитину самостійно;
- особи, які виховують неповнолітню дитину з інвалідністю (це можуть бути не лише біологічні батьки, а й піклувальники, опікуни, батьки-вихователі, прийомні батьки);
- особи, які виховують дитину, котра має одну з переліку хвороб, передбачених у згаданій правовій нормі (цей перелік достатньо широкий,

до нього належать ДЦП, орфанні захворювання, інсулінозалежний цукровий діабет та ряд інших хвороб);

- особи, на утриманні яких перебуває їх повнолітня дитина, котра має I чи II групу інвалідності;

- особи, які здійснюють постійний догляд за хворою дитиною, дружиною, своїми батьками або батьками дружини чи чоловіка (варто пам'ятати, що оформлення постійного догляду передбачає іншу процедуру, аніж оформлення опіки);

- усиновителі, прийомні батьки, піклувальники, опікуни чи батьки-вихователі, котрі утримують неповнолітніх дітей-сиріт або дітей, які позбавлені батьківського піклування;

- ті, хто має дружину або батьків (власних чи дружини)

з II чи I групою інвалідності;

- опікуни особи з інвалідністю, яка має недієздатність, у встановленому порядку підтверджену судом.

Коли йдеться про догляд за хворою дитиною, дружиною чи батьками, така хвороба має бути підтверджена належним чином – висновком МСЕК чи лікарсько-консультативної комісії, котра діє в рамках закладу охорони здоров'я.

Також принциповим є те, що для оформлення такого догляду має бути дотримана одна важлива умова – спільне проживання з особою, за якою доглядатимуть. Саме воно вважається запорукою того, що доглядальник зможе виконувати свої обов'язки належним чином.

НОВІ ПРАВИЛА ОБМІНУ ЗНОШЕНОЇ ВАЛЮТИ: ЧИ МАЮТЬ ПРАВО ВІДМОВИТИ?

Нацбанк скасував перелік ознак незначного зношення банкнот.

Ясько Ігор, адвокат, керуючий партнер ЮК «Віннер», розповідає, чи з усіма банкнотами іноземної валюти, крім значно зношених чи пошкоджених, мають здійснюватися валютно-обмінні операції.

Всі банкноти іноземної валюти, справжність яких підтверджена з використанням лічильників та детекторів, повинні прийматися до обміну. А з банкнотами, які мають ознаки значного зношення, мають здійснюватися операції інкасо за тарифами банків та небанківських фінансової установ. банки та небанківські фінансові установи повинні приймати на інкасо виключно такі суттєво зношені купюри:

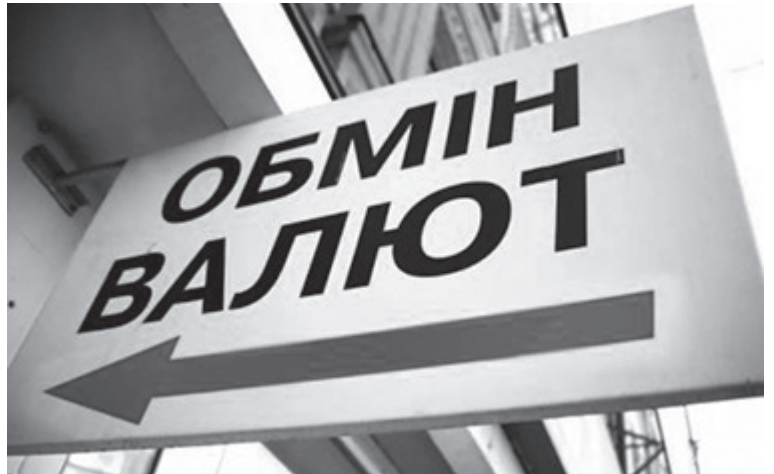
1. Банкноти іноземної валюти, які набули під час обігу одну або кілька ознак значного зношення/пошкодження:

- розірвані (розрізані) на частини;
- із пошкодженими елементами дизайну та захисту (видалені цифрові чи текстові позначення номіналу, зображення портрета, оптично-змінні елементи захисту, захисні стрічки);
- зі зміненним первісним кольором паперу та/або зображень;
- із локальними забрудненнями (плямами), уключаючи видимі в ультрафіолетових променях, загальна площа яких перевищує половину площі банкноти;
- із загальними забрудненнями, уключаючи ті, що спричиняють

люмінесценцію паперу в ультрафіолетових променях;

- обпалені, пропалені, трухлі (пошкоджені внаслідок тривалої дії вологи, різних рідин, хімікатів або з ознаками гниття);
- мають явні друкарські недоліки;

2. Банкноти, які вилучені іноземною державою з обігу після дати, оголошеної банком-смітентом відповідної валюти (за наявності згоди банку-кореспондента відповідної держави на обмін цих банкнот).

КОМПЕНСАЦІЯ ЗА ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ВПО: ЯК РОБОТОДАВЦЯМ ОТРИМАТИ ГРОШІ?

Роботодавці можуть отримати компенсації від держави за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб.

Зокрема, передбачена компенсація на оплату праці за працевлаштування зареєстрованих безробітних з-поміж ВПО. Вона виплачується не більше 6 місяців (кожен непарний місяць про-

тягом року). Умова – збереження гарантій зайнятості ВПО протягом періоду, що перевищує тривалість виплати у 2 рази.

Компенсація здійснюється у розмірі фактичних витрат на оплату праці такої особи, але не більше двох мінімальних заробітних плат (13 400 гривень).

Крім того, у роботодавців є можливість отримати компенсацію витрат на оплату праці за працевлаштування громадян, які набули статус ВПО після 24 лютого 2022 року. Програма орієнтована на роботодав-

ців, які в період воєнного стану працевлаштовують внутрішньо переміщених осіб на умовах строкового або безстрокового трудового договору (контракту), гіг-контракту, зокрема за сумісництвом.

Ця компенсація виплачується щомісячно протягом 2 місяців у розмірі 6700 гривень за кожен працевлаштувану особу.

Для отримання компенсації роботодавцям необхідно подати до центру зайнятості заяву та копії підтверджувальних документів про прийняття на роботу ВПО, завірені в установленому порядку.

АНОНС: ЧИТАЙТЕ В НАСТУПНОМУ НОМЕРІ

■ МОБІЛІЗАЦІЯ БЕЗ МЕДОГЛЯДУ

(Мобілізація без проходження медичного огляду протиправна - рішення суду)

■ СТАТУС ЧЛЕНА СІМ'Ї ЗАГИБЛОГО

(Порядок отримання статусу члена сім'ї загиблого Захисника чи Захисниці України)

■ ДОПОМОГА ПРИ НАРОДЖЕННІ ДИТИНИ ЗА КОРДОНОМ

(Як подати документи для отримання допомоги при народженні дитини за кордоном)

Нагадуємо читачам, що Ви можете надсилати свої запитання, а також актуальні та цікаві, з правової точки зору, теми на електронну пошту редакції:
porady_urista@ukr.net

По можливості ми будемо надавати відповіді та публікувати їх на сторінках газети.

ОБ'ЯВИ·ІНФОРМАЦІЯ·ОГОЛОШЕННЯ·ПОВІДОМЛЕННЯ

ПОСЛУГИ АДВОКАТА ТА ЮРИДИЧНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

Адвокат Печенкін Ігор Віталійович (25 років юридичної практики)

- Кримінальне
- Цивільне
- Господарське право
- Виконавче провадження
- Трудові спори

☎ (067) 850-86-36 @ proky@ukr.net

Позитивна практика захисту в кримінальних провадженнях; оскарження дій та/чи бездіяльності посадових осіб; виконання судових рішень; супроводження господарської діяльності; юридичний супровід та вирішення комплексних, в т. ч. кризових ситуацій у правовідносинах з партнерами; побудова та супроводження ведення бізнесу; реєстрація юросіб, ГО, ЗМІ та політичних партій; майнові спори; інша правова допомога та консультації.

Увага! Попередня консультація по телефону БЕЗКОШТОВНА!

Університет молодих лідерів «Key Generation»
розпочинає набір слухачів!

ПЕРШЕ ЗАНЯТТЯ

ЩО ТАКЕ ДЕРЖАВА

Якубін Олексій

Політичний аналітик

Марина Ставнійчук

Заслужений юрист України

Хочеш побудувати політичну кар'єру, змінити свою країну та стати лідером у своїй сфері?
Тоді Key Generation - це саме для тебе!

Для кого цей проєкт:

Молоді військовослужбовці, підприємці, медіа працівники, студенти та всі вмотивовані люди віком 18-30 років.

Місце проведення: Київ, Україна.

Вартість: безкоштовно.

Під час навчання ви отримаєте:

- Цікаві лекції та семінари (50 % лекторів іноземці)
- Унікальні практичні матеріали
- Знайомства з відомими політтехнологами, дипломатами та політиками, та можливість продовжити співпрацю з ними.
- Дружнє коло однодумців

ЗНАЙДИ БЛИЗЬКИХ

З початку російської військової агресії проти України мільйони українців стали біженцями, а велика кількість населених пунктів країни перетворилися на зону активних бойових дій. У ситуації, що склалася, безліч сімей виявилися розділеними, люди часто втрачають зв'язок зі своїми найближчими родичами.

Колектив журналістів та співробітників ЗМІ створив проект з пошуку зниклих людей «Знайди близьких».

Ми просимо громадян, родичі яких не виходять на зв'язок, надсилати нам всю відому інформацію.

Рекомендуємо використувати таку форму звернення:

- ПІБ зниклої людини;
- Ваші контактні дані;
- Фото зниклого, опис особливих прикмет;
- Приблизне місце останнього перебування зниклого.

Електронна пошта для надсилання матеріалів: porady_urista@ukr.net

Інформація буде публікуватися на Інформаційно-правовому порталі «ПОРАДИ ЮРИСТА»

(<https://porady.org.ua/>)

УВАГА!

ПЕРЕДПЛАТА - 2023

НА ІНФОРМАЦІЙНО-ПРАВОВУ ГАЗЕТУ

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!
ЯКЩО ВАМ ЦІКАВА ГАЗЕТА
ВИ МОЖЕТЕ ОФОРМИТИ
ПЕРЕДПЛАТУ У ПОШТОВИХ
ВІДДІЛЕННЯХ УКРАЇНИ
ЗА КАТАЛОГОМ ВИДАНЬ
ДП «ПРЕСА».

**ПЕРЕДПЛАТНИЙ
ІНДЕКС ГАЗЕТИ**

49801

ПОРАДИ
ЮРИСТА

ІНФОРМАЦІЙНО-ПРАВОВИЙ
ПОРТАЛ «ПОРАДИ ЮРИСТА»

WWW.PORADY.ORG.UA

